

דרך הדי"ף

מתורתו של האדמו"ר רבי יאשיהו יוסף פינטו שליט"א

עקב | גיליון 92 | כ"ז אב התשפ"ד

סעודה ראשונה

"ראה אָנכי נתן לַפְּנִיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה"

של האדם לוקח לא רק אותו לבד, אלא את כל העולם לטוב או את כל העולם לרע.

מעשה אחד של האדם יכול להכריע את כל העולם לכף זכות או לכף חובה.

התורה הקדושה אומרת לנו בפרשת השבוע "ראה אָנכי נתן לַפְּנִיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה" הקב"ה מצווה את משה רבנו לקחת את שנים עשר השבטים וללכת בין שני ההרים, הר גריזים והר עיבל להעמיד שישה שבטים על הר אחד ושישה שבטים על הר שני ולמטה היו הכהנים והלוויים שהיו אומרים את הברכות והקללות, ארוך לצד אחד וברוך לצד שני.

אם נתעמק בפסוק נראה דבר לא מובן, הפס' מתחיל בִּרְאָה בלשון יחיד וממשיך לַפְּנִיכֶם בלשון רבים, ידוע שהתורה מדקדקת דקדוק גדול בכל המילים בתורה ופה יש דבר לא מדוקדק, אם התורה אומרת "ראה" בלשון יחיד שתמשיך "לפניך" בלשון יחיד ואם התורה אומרת בלשון רבים "לפניכם" שתאמר גם "ראו" בלשון רבים, אם כך למה התורה מתחילה פה ראה בלשון יחיד וממשיכה לפניכם בלשון רבים?

אלא אולי חשבנו לפרש ולומר כך, הגמרא אומרת (קידושין מ.) לעולם יראה אדם עצמו כאילו חציו חייב וחציו זכאי עשה מצוה אחת אשריו שהכריע עצמו לכף זכות עבר עבירה אחת אוי לו שהכריע את עצמו לכף חובה וכך גם פסק הרמב"ם (הל' תשובה ג, ד). היצר הרע מנסה להכניס את האדם למחשבה ומציאות שכל מה שקורה איתו בחיים, הוא אדם קטן ביותר, לא מעלה ולא מוריד, לא מוסיף ולא גורע. מתי שהאדם עומד בפני החלטות בחיים, יצר הרע מכניס בליבו של האדם שאז מה אם יעשה עבירה מי יראה אותו ומי ידע ממנו, נותן לו הרגשה שהוא קטן ואף אחד לא ישים לב לזה.

אבל התורה אומרת לנו שלא כך, זו עצת היצר הרע ותמיד יראה האדם את העולם כמו שני מאזניים חצי חייב וחצי זכאי, הכל עומד חצי בחצי וכל עם ישראל תלוי במאזניים. עשה מצוה קטנה ביותר אז הטוב יורד למטה ויותר חזק ועשה דבר גדול למען כלל עם ישראל, עשה ח"ו עבירה הוריד את המאזניים לצד שני לצד הלא טוב והחריב וקילקל את הכל.

על פי זה נבין, משה רבנו הולך לשני ההרים ושם את השבטים שישה שישה ואומר להם ברכה משקל טוב וקללה משקל לא טוב, משה מדקדק ואומר בִּרְאָה בלשון יחיד שהאדם יסתכל שהוא לבד אבל לַפְּנִיכֶם בלשון רבים, אתה אחד אבל לכל אחד יש משקל במאזניים לטוב ולרע להוריד או להרים והאדם יכול לשנות את הכל, זה מה שמשה רבנו מלמד את עם ישראל, כל מעשה

נפש הדי"ף

סרקו את הברקוד החדש
והצטרפו לקבוצה של כבוד
האדמו"ר רבי יאשיהו יוסף
פינטו שליט"א

הרבה דברים לא נוחים, הרבה דברים לא טובים, אבל העניין זה להגיע לתכלית של הדרך, לתכלית של המטרה ולא בדרך ליפול או בדרך להתייאש או להישאר עומד על עקרונות ועל העקרונות שאתה עומד, אתה מאבד את הזמן ומאבד את המטרה. אדם צריך לדעת מה התכלית, לאיפה הוא רוצה להגיע ולדעת לוותר על דברים בדרך בכדי להגיע לתכלית. הרבה אנשים נשארו על העקרון של להם ונשארו במקום של העקרונות ולא הגיעו לשום מצב שהוא דבר תכליתי בחיים.

אז יש עקרונות שהם חשובים ביותר אבל אפשר להתגמש בהם, כל עוד שזה לא נוגע לדרך השם בשביל להגיע למטרה ומי שלא יודע לעשות את זה, הוא יחיה חיים של מרמור, חיים של עצבות, חיים שלא יגיעו לשום תכלית.

**"כי פתח תפתח את ידך לו"
צדקה שהאדם נותן בעולם הזה מצמיחה פירות לעתיד לבוא.**

כתוב בספרים הקדושים מתי שהאדם נותן צדקה, הקב"ה לוקח את הצדקה שנתן וכמו שזרע אותה בשמיים, כל שנה הצדקה הזו נותנת פירות והקב"ה שומר אותן בשמיים לעתיד לבוא כשהאדם יעלה לשמיים יש לו את השכר של הצדקה שהוא נתן, לא כמו שנתן אלא כמו זרע שזרעו שצמחו ממנו פירות וזה מה שכתוב "כי כאשר תוציא צמחה וכגנה זרעיה תצמיח כן ה' אלוקים יצמיח צדקה ותהלה נגד כל הגוים" (ישעיה סא, יא).

הקב"ה לוקח את הצדקה שהאדם זרע ונוטע אותה בשמיים שתתן פירות, וכשהאדם יבוא לעתיד לבוא יש לו מחסנים מחסנים של פירות מהצדקה שאדם זרע בעולם הזה והקרן קיימת לו לעתיד לבוא, שכר שהולך וגדל משנה לשנה ומיום ליום על ידי הצדקות שהאדם נתן.

מור זקננו רבי יעקב אבוחצירא "אביר יעקב" אומר שחודש אלול הוא עיר המקלט של כל השנה כולה. אם אדם ח"ו חטא במשך כל השנה כולה ועשה דברים לא טובים, הוא יכול לברוח לתוך חודש אלול. חודש אלול הוא כמו עיר מקלט שאדם רצח נפש בשוגג ובורח לעיר מקלט ומתי שהוא בעיר מקלט אסור לגאול הדם לפגוע בו כך חודש אלול, מי שבורח לתוך חודש אלול גם אם טעה במשך השנה ועשה דברים לא טובים, מתי שנמצא בתוך חודש אלול ונשאר עמוק בפנים ולא יוצא מהמסגרת של חודש אלול, שומר על עצמו בקדושה וטהרה על פי התורה בחודש אלול, אי אפשר שיקרה לו אף רע וינזק, ככה אומר רבי יעקב אבוחצירא.

ואולי אפשר לבאר ולומר יסוד גדול, הגמרא מספרת (בבא מציעא פה). על רבי הקדוש שנענש ביסורים גדולים, פעם אחת רבי הקדוש יצא לשוק והיה שם עגל שעמד לפני שחיטה, רץ העגל לרבי הקדוש נכנס בתוך הבגדים של רבי וביקש ממנו שיציל אותו, שלא ישחטו אותו. דחף אותו רבי ואמר לו לך כי לך נוצרת, העגל נוצר לשחיטה והוא לא יכול לעזור לו. הגמרא אומרת שעל זה רבי נענש ביסורים גדולים במשך שלושה עשרה שנים. שואל הגאון מוילנא למה רבי נענש הרי באמת העגל נוצר לשחיטה, אם כך למה באמת היה צריך רבי הקדוש להיענש בעונשים כל כך קשים?

אלא מתרץ הגאון מוילנא ברנע שביקש העגל רחמים ונכנס בין בגדיו של רבי לתוך די אמותיו, בתור מנהיג של עם ישראל היה צריך רבי לרחם על העגל הזה ולומר שלא ישחטו אותו עכשיו, אולי לאחר מכן או בכלל שלא ישחטו, היה צריך להראות לו משהו של רחמים.

אותו דבר גם אנחנו, ברגע שטעינו וחטאנו במשך השנה אבל אנחנו באים לקב"ה בזמן הזה ונכנסים בין רגליו ואומרים לקב"ה שירחם עלינו ויסלח לנו, נכנסים לחודש אלול ומבקשים רחמים כמו העגל הזה אף שעל פי דין מגיע לנו עונש ומבקשים רחמים, הקב"ה חייב לסלוח לנו. נכנסים בתוך רגליו של הקב"ה ומבקשים ישועה, שימחל ויסלח לנו, שישמור ויגן עלינו, הקב"ה חייב לשמור ולהגן.

לכן חודש אלול הוא העיר המקלט של כל השנה, מתי שטעה במשך השנה יכול להתחבא בחודש אלול, אבל אם הוא יוצא רגע אחד מחודש אלול מותר לגאול הדם לפגוע בו, מותר למידת הדין לפגוע באדם אם יצא מהחסות של השמירה של חודש אלול.

גם אם ח"ו התנהגנו בדרך לא טובה נדע איך לשמור את חודש אלול ולא לצאת מהמסגרת של חודש אלול בשום פנים ואופן, כי אם נשמרים חזק בתוך המסגרת הזו, הקב"ה עוזר לאדם, מרחם ומציל אותו גם אם על פי הדין מגיע לו עונש, יש מידת הרחמים שמרחמת על האדם ומושעה אותו.

שאלה:

לקחתי הלוואה מאדם ואני לא מוצא אותו. אני לא יודע מה לעשות שח"ו לא יהיה לי גזל. אם אפשר לקבל עצה מכבוד הרב מה לעשות עם ההלוואה?

תשובה:

אם האדם הזה יודע שיום אחד הוא יחזור וזו הלוואה גדולה, ישים את הכסף שמור ויחכה או יעשה את זה גמ"ח וילווה את זה לאנשים עד שאותו אדם יבוא ויחזיר לו את הכסף.

בחודש אלול האדם יכול להשלים ולתקן את כל המצוות הלא שלימות שעשה במהלך השנה.

ששם היו זורקין פסולי חטאת העוף. בבית המקדש היה מקום ליד המזבח כמו לול קטן שבו היו שמים ושומרים את כל הקורבנות שהיו באים להקריב והיה בהן פסול.

אומרים רבותינו הקדושים כמו שיש למטה בארץ כך יש גם בשמיים, כמו שבארץ היה לול קטן שבו היו שמים את כל הקורבנות הפגומים והפסולים, כך גם בשמיים יש את המזבח הגדול שמיכאל המלאך עומד ומקריב את כל קורבנותיהם של עם ישראל, כל מצוה וכל מעשה טוב שאדם עושה מיכאל המלאך מקריב אותו לפני הקב"ה ואם האדם עשה מעשה או מצוה לא שלימים, שומרים אותו בלול הזה בשמיים את כל הדברים הלא שלימים שהאדם עשה.

בחודש אלול כשהאדם עושה תשובה ומוריד מהלב שלו את כל הדברים הקשים ונדבק בקב"ה, אז הקב"ה לוקח מהלול הזה את כל המצוות הלא שלימות שהאדם עשה, את התורה שהאדם למד בלי אהבה לקב"ה ובלי יראת השם, וכך הקב"ה מוסיף על הלול את האות א' שמסמלת אלופו של עולם, את הקב"ה ומהלול נהיה אלול.

זו התשובה והתיקון שעושים בחודש אלול שמוסיפים את האות א' ונהיה "אני ל'דודי ו'דודי ל'י" (שה"ש ו, ג) בחודש זה בהכנעת הלב מתקנים ומשלימים את כל מה שעשינו במהלך השנה כולה, את כל התפילות הלא שלימות, את המצוות והמעשים הטובים שעשינו לא בשלימות, שכך יעלו לפני הקב"ה בערב ראש השנה על ידי המלאך מיכאל ויקריב אותם אשה להשם בשלימות גדולה. כל אחד יעבוד על עצמו בחודש אלול לתקן את עצמו, להכניע וליישר את עצמו ואז כך יתקן את כל המצוות שיעלו לנחת רוח שלימה לפני הקב"ה.

צריך לדעת את המעלה של חודש אלול כי מתי שהאדם יודע ומעריך דבר, הוא נותן לו ערך גדול. מתי שהאדם לא יודע את העומק של הדבר והמהות שלו, הוא לא מעריך את הדבר ומאבד את הכוח שלו. לכן אומרת הגמרא (שבת י'): אמר רב הונתן מתנה לחבירו צריך להודיעו, אדם שנותן לחבר שלו מתנה צריך לידע אותו את הערך של המתנה שהיא יקרה ועולה הרבה כסף או שיש לה סגולות מיוחדות ויכולות גדולות, צריך להסביר מה הכוח שיש במתנה. כי ברגע שיש לאדם דבר והוא לא יודע את ערכו, הוא לא יודע איך להשתמש במה שיש לו.

ברבות הימים והשנים התרגלנו שחודש אלול זה חודש שתוקעים בשופר, אומרים סליחות אחרי כן יש את ראש השנה מבקשים סליחה אחד מהשני, יום הכיפורים יום שכולם בחרדה, אחרי כן חוזרים לשגרה ולחיים הרגילים, אבל זו טעות חמורה שאין שני לה ועצת היצר הרע.

צריך לדעת שחודש אלול זה חודש מיוחד שיש בו כוחות עצומים וגדולים ביותר, זה לא עוד חודש כמו כל חודשי השנה. רבותינו הקדושים דורשים ואומרים שארבעים יום מהיום הראשון של חודש אלול עד יום כיפור הן כנגד ארבעים סאה המידה של המים שצריכה להיות במקווה, כל רגע וכל שעה בימים אלו זה כמו חלק מהמים שבמקווה שטובלים בו וידוע שמקווה שחסר בו קצת מהכמות מים שצריכה להיות, המקווה פסול. כך גם אם מפספסים שעה בחודש אלול, אז מפספסים את הכשרות של המקווה.

החודש הזה הוא חודש מיוחד של מחילה וסליחה, שכל רגע מהרגעים של החודש הזה הוא זמן וחלק מהטהרה של האדם. מתי שבני ישראל חטאו בחטא העגל, זה היה זמן קשה ורע שהקב"ה רצה למחוק את עם ישראל מהעולם ולהקים עם אחר במקום עם ישראל, אבל משה רבנו עמד והתפלל, בכה וביקש מחילה מהקב"ה. ביום א' באלול כשעלה משה רבנו לשמיים לבקש סליחה על עם ישראל ולרצות את הקב"ה, בני ישראל בארץ כל יום היו שוברים את ליבם ומבקשים מחילה וכפרה על מה שחטאו בעגל והיו תוקעים בשופר.

ואז ביום הארבעים שזה יום הכיפורים, הקב"ה אמר למשה רבנו "סִלַחְתִּי כְּדָבָרְךָ" (במדבר יד, כ) ומאז, הזמן הזה של חודש אלול נהיה זמן של כפרה ותשובה שכל אחד עובד על עצמו לסדר ולטהר את כל הדברים הרעים שעשה במשך כל השנה.

בזמן הזה האדם יכול לשנות את הכל, זה זמן שהמהות שלו היא מהות של שינוי וזה טמון בכל רגע בימי חודש אלול שיש זמן לתקן ולשנות את כל מה שעשינו במשך כל השנה כולה. יש גם מצוות ומעשים טובים שעשינו אבל לא בלב שלם וככה הם לא יכולים לעלות לפני הקב"ה, אדם שהולך וקונה למלך מתנה והמתנה לא שלימה אי אפשר לתת למלך מתנה לא שלימה, זה ביזיון גדול. אדם שנותן למלך שעון מקולקל זה דבר חמור וביזיון למלך שיכעס מך, צריך לתת שעון טוב שעובד ולא שעון מקולקל. אדם שנותן למלך תמונה, צריך לתת תמונה שלימה ולא עם זכוכית שבורה.

זה זמן לתקן את כל המתנות שנתנו, אם נתנו מתנה תפילה או לימוד תורה שהם לא שלימים, הזמן לתקן ולהשלים את הכל זה חודש אלול. ידוע מה שמובא בגמרא (פסחים לד.) לול קטן היה בין כבש למזבח במערבו של כבש,

סגולה גדולה שאדם שיש לו כאבים ברגל, איך יכול שיעבור לו הכאבים, אז כתוב בספרים הקדושים "נר לרגלי דבִּרְךָ וְאוֹר לְנִתְיָבְתִי" (תהלים קיט, קה), אומרים חכמי הקבלה, מתי שאדם ילך וידליק נר בבית המדרש, בבית הכנסת, יקפיד כל יום להדליק נר בבית הכנסת, אם יש לו כאבים ברגל, יעבור לו הכאבים אם ידליק כל יום נר בבית הכנסת, "נר לרגלי דבִּרְךָ וְאוֹר לְנִתְיָבְתִי".

וכך ידוע מעשה שאחד האנשים בא למור זקננו הקדוש ואמר לו שיש לו כאבים קשים ברגל ולא יודע מה לעשות. אמר לו מור זקננו תקפיד להדליק כל יום נר בבית הכנסת והכאבים האלה יעברו לך. "נר לרגלי דבִּרְךָ וְאוֹר לְנִתְיָבְתִי", וכך גם "רגלי חֲסִידִיו יִשְׁמְרוּ" (שמ"א א, ט), אדם שהוא מתחמד עם הקב"ה ומתנהג במסירות ובאהבה להקב"ה, "רגלי חֲסִידִיו יִשְׁמְרוּ", הקב"ה "שִׁמְרֵם פְּתָאִים ה'" (תהלים קטז, ו), יהיה לו רפואה וישועה והצלחה.

בו זה המשקל שאתה תיפגע. ולכן כמה שהאדם חושב שהוא יעשה ויתחכם ויפעל וישיג ויעשה כך ויעשה כך, הוא לא יודע שהוא מפסיד במקום אחר.

תהיה תמים עם הקב"ה, תעשה את הדברים בתמימות. כמה שאתה חושב שאתה מתחכם, כמה שאתה חושב שאתה משיג ע"י שעשית עוד תחכום ועוד דבר, רק הפסדת במקום אחר. אולי אתה לא רואה באותו רגע את ההפסד, אבל כל אדם שעושה דבר לא טוב הוא הפסיד עולם ומלואו בצורה אחרת.

הרבה אנשים חושבים ברמאויות, בשקר, במניפולציות הם ישיגו הרבה דברים אבל הם טועים טעות חמורה, הם היו יכולים להשיג יותר מזה בדרך ישרה ובדרך הגונה ובדרך נכונה, והדרך שהם הולכים בה היא רק גורמת להם נזקים וחורבן, גם אם לא רואים אותם בהתחלה, אבל בסוף הם מבינים ורואים שזה נגרם להם נזק חמור ביותר במשקל שהם עשו וגרמו לאחרים.

באותה מידה ומשקל שאתה פוגע באחרים בה תיפגע.

מתקרבים לחודש אלול, מתקרבים לימי הרחמים והסליחות, מתקרבים ליום הדין וכל אדם צריך להכין את עצמו ולפשפש, למשמש במעשיו ולראות איך להביא את עצמו עד יום הדין, עד ראש השנה, למצב הטוב ביותר. איך אפשר לעשות כפרת עוונות, שהקב"ה יכפר לנו על העוונות? אם לא, איך אפשר להאריך את אפנו של הקב"ה? לגרור את הדין לשנה הבאה. איך אפשר לקבל על עצמנו ליישר את הנפש שלנו, ליישר את המידות שלנו? זו העבודה של הזמן הזה, לדעת להתבונן על האחורה, להתבונן על הקדימה, לראות איך ליישר, איך לתקן, איך לכפר, איך להתפלל, איך לבקש, איך להרבות בזכויות, איך להרבות במעשים טובים - זה הזמן של חודש אלול, ומי שלא עירני לשבת ולחשוב ולעשות את כל הדברים האלה, יגיע חודש אלול, ראש השנה, ואז הוא לא יהיה מוכן כמו אדם שח"ו יש לו משפט חמור של חיים ומוות והוא לא מתכוון למשפט והוא מגיע ביום המשפט ולא יודע מה לומר לשופט, והחיים שלו והמשפחה שלו והחירות שלו בסכנה, כך קל וחומר בן בנו של קל וחומר ראש השנה, יום הדין, יום הכיפורים, כמה ההכנה צריכה להיות חזקה ובכל הנפש ובכל הכוח.

ב"ה הישיבה הקדושה, הקהילה הקדושה "שובה ישראל", כל השנה כולה נלחמים, עבודת השם, מידות, מוסר, הרהורי תשובה, ספר דברים, זוהר הקדוש, לימוד, שיעורי תורה, חסד, צדקות, עובדים עבודה חזקה ביותר, עבודת השם חזקה ביותר. אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וַיִּתֵּן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ, עובדים עבודה חזקה ביותר להבדיל את עצמנו מכל העולם כולו, להבדיל את עצמנו בעבודת השם, להבדיל את עצמנו בדבקות בהקב"ה, "וּבְגוֹיִם לֹא יִתְחַשֵּׁב" (במדבר כג, ט), לא להתחשב בשום עניין, זה חלק מעבודת השם להיות מובדלים מכולם ודבקים רק בהקב"ה.

אבל צריך לדעת, יסוד גדול שצריך להיות נר לרגלינו, כל מה שהאדם עושה בחיים שלו לא טוב, המציאות נגרמת והמציאות נהיית שהוא משלם על זה מהר, משלם על כל דבר לא טוב שהוא עשה במידה שהוא עשה ובמשקל שהוא עשה, והרבה פעמים אדם משלם ככל כפליים מהדבר הלא טוב שהוא עשה.

יש משל שיש בו מוסר גדול, היה איזה אדם שהיה מוכר חמאה מרגרינה לאיזו מאפיה, והאדם הזה היה איש פשוט, כל בוקר בעל המאפיה היה בא אליו, מבקש לקנות ממנו חמאה, מרגרינה, ללחם, למה שהוא מכין והוא היה מוכר לו.

עבר זמן, בעל המאפיה התחיל להרגיש והתחיל לחשוד שהוא לא מוכר לו את המשקל הנכון של החמאה שהוא מוכר לו: הוא קונה ממנו קילו חמאה, הוא בודק, הוא רואה שזה פחות מקילו חמאה. עקב שבוע, שבועיים, שלושה והוא ראה שבאמת בעל החנות של החמאה, מרגרינה, לא מוכר לו את הכמות האמיתית, את המשקל האמיתי.

הלך ותבע אותו לשופט ואמר לשופט, אני קונה במשך המון שנים כך וכך קילו והוא לא נותן לי את המידה הנכונה. השופט קרא לבעל החנות של החמאה ואמר לו, בבקשה תאמר לי, תראה לי, איך אתה שוקל, איך אתה בודק, איך אתה מוכר את החמאה.

בעל החנות של החמאה היה איש פשוט מאד, אדם שלא היה מבין בכל הקידמה של העולם ולא כלום, הוא אמר לשופט, אני כל בוקר קונה ככר לחם במשקל של קילו מבעל המאפיה ואני שם את זה במאזניים, וכנגד אני שם את הכיכר לחם וכנגד זה אני שם לו חמאה וכך אני יודע שזה קילו. בעל המאפיה התבייש בושה גדולה, מה הוא הבין? הוא מרמה אותו בלחם ומביא לו פחות מקילו לחם, ואותו משקל, הוא בתמימות מביא לו את הקילו חמאה פחות, כמו שהיה הקילו לחם.

אדם מתי שהוא טועה, אדם מתי שהא עושה במזיד, אדם מתי שהוא משקר, לא משנה איפה ומתי וכמה, אם פגעת במישהו, המשקל שפגעת